



การประเมินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง
เทศบาลเมืองแพร่

AN EVALUATION OF THE EDUCATION ADMINISTRATION PROJECT FOR LOCAL
GOVERNMENT BY SCHOOL - BASED MANAGEMENT FOR LOCAL DEVELOPMENT
OF WAT MUEANG DAENG MUNICIPAL SCHOOL, PHRAE MUNICIPALITY

เกียรติสุดา กาศเกษม¹
Kietsuda Katkasem¹

¹โรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่
¹Muangdaeng Municipal School, Phrae Municipality

*Corresponding Author, e-mail: Kietsuda001@gmail.com

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินโครงการ ในด้านบริบท ปัจจัยนำเข้า กระบวนการ ผลผลิต ผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน การถ่ายทอดส่งต่อ และความพึงพอใจต่อกิจกรรมในโครงการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เลือกและสุ่มจากประชากรมีจำนวนทั้งสิ้น 567 คน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วยแบบสอบถาม จำนวน 6 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอเป็นความเรียง ผลการประเมินพบว่า ในด้านบริบทและปัจจัยนำเข้าก่อนการดำเนินโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ด้านกระบวนการระหว่างการดำเนินโครงการในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และด้านผลผลิต ผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน การถ่ายทอดส่งต่อ และความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการหลังจากดำเนินโครงการเสร็จสิ้น ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ควรมีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา และงบประมาณจากแหล่งอื่น ๆ มาร่วม

ในการดำเนินกิจกรรมในโครงการเพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิผล ประสิทธิภาพในการดำเนินงานให้ดียิ่งขึ้น
ตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นสามารถดำรงชีวิตได้อย่าง
มีความสุข

คำสำคัญ : การประเมินโครงการ การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงเรียน
เป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น โรงเรียนเทศบาล

Abstract

This research on an evaluation of the education administration project for local government by school- based management for local development of Wat Muangdaeng Municipal school, Phrae Municipality, aims to evaluate the Context, Input, Process, Product, Impact, Effectiveness, Sustainability and Transportability. Sample population were randomly selected. A total of 567 respondents are administrators of the local administration. The evaluation from consisted of 6 questionnaires, plus 3 interviews. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, and standard deviation. Qualitative data were analyzed using content analysis. The results of the evaluation showed that, the context and inputs; before the implementation of the project as a whole, fell at a high level. For process during project implementation, overall it was at a high level, while productivity impact, efficiency, sustainability and transmission and satisfaction upon the completion of the project was, overall, at a high level. However, there should be mobilized educational resources and budgets from other sources to be dedicated to the project activities to increase effectiveness and operational efficiency, as well as to meet the needs of local people, leading them to happy life.

Keywords: Educational Administration of Local Government Organizations, School based management for local development, Municipal school, Project Evaluation

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 39 ได้กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษา

โดยให้ยึดหลักในการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 ในมาตรา 8 ว่า เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชนให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และการพัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้ให้เป็นไปอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553) กระทรวงมหาดไทยได้เข้ามามีบทบาทในการบริหารจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งในปัจจุบันรับผิดชอบจัดการศึกษาในระดับปฐมวัย การศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีหลายท้องถิ่นที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และบางท้องถิ่นจัดการศึกษาในระดับอาชีวศึกษา ซึ่งเป็นไปตามส่วนที่ 2 มาตรา 41 ที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิในการจัดการศึกษาในระดับใดระดับหนึ่ง หรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 41 และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16, 17, 19 และ 33 ได้กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553 : 15)

นอกจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะมีบทบาทในการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัด โดยมีมาตรฐานการศึกษาที่สอดคล้องกับบริบทของท้องถิ่นและชุมชนแล้ว ยังมีบทบาทและส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาในระดับต่าง ๆ ในท้องถิ่น มีการระดมทรัพยากรทางการศึกษา จัดตั้งและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีส่วนร่วมในการเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาอาชีพของประชาชนและเยาวชนในท้องถิ่น ซึ่งถือว่าเป็นจุดเด่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สามารถกำหนดรูปแบบที่เหมาะสมในการจัดการศึกษาในท้องถิ่น อีกทั้งยังถือเป็นพันธะทางสังคมในท้องถิ่นนั้น ๆ การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (School-Based Management for Local Development: SBMLD) ถือเป็นนวัตกรรมใหม่ในท้องถิ่นที่เกิดจากการกำหนดรูปแบบการศึกษาที่เกิดจากการผสมผสานระหว่างการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและผู้เกี่ยวข้องต่อการจัดการศึกษา โดยการกำหนดวิสัยทัศน์ ยุทธศาสตร์ และเป้าหมายในการจัดการศึกษา เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน เยาวชนในท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และมุ่งสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพของแต่ละบุคคล (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2558 : 1)

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นด้วยการจัดการศึกษาตลอดชีวิตนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนในสังกัดจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ สำหรับนักเรียนในโรงเรียน การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยสำหรับเด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไป เพื่อให้เด็กเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นสามารถเรียนรู้ตลอดชีวิตเต็มตามศักยภาพของแต่ละบุคคล อันจะนำไปสู่การพัฒนาศักยภาพเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศ

ตามอัจฉริยภาพของแต่ละคน จนสามารถประกอบอาชีพได้ หรือสามารถนำทรัพยากรหรือวัตถุดิบในท้องถิ่นมาใช้ในการประกอบอาชีพได้ ทั้งนี้เนื่องจากแต่ละบุคคลจะมีความถนัดหรือมีศักยภาพที่แตกต่างกัน ดังนั้น เด็ก เยาวชน และประชาชนที่มีความถนัดหรือมีศักยภาพด้านใดด้านหนึ่งต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเป็นเลิศตามศักยภาพ ในด้านวิชาการ ด้านดนตรี ด้านกีฬา ด้านศิลปะ เป็นต้น (สุวรรณ พินิตานนท์ และกาญจนา วัฒนสุนทร, ม.ป.ป. : 16)

โรงเรียนซึ่งเป็นสถานศึกษาที่จัดการศึกษาในระบบในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังมีทรัพยากรสำหรับใช้ในการจัดการศึกษาจำนวนมาก แต่ยังใช้ทรัพยากรดังกล่าวไม่คุ้มค่า ทั้ง ๆ ที่พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 15 ให้สิทธิแก่สถานศึกษาในการจัดการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยด้วย ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น ระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับ ตามความพร้อม ความเหมาะสม และความต้องการภายในท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 41 จึงควรใช้โรงเรียนในสังกัดเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นด้วยการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ให้เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น ได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพตลอดชีวิต ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 8 (1) โดยการจัดการศึกษาทั้งการศึกษาในระบบ (Formal Education) การศึกษานอกระบบ (Non-formal Education) และการศึกษาตามอัธยาศัย (Informal Education) (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2558 : 4) โรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจำเป็นต้องบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ด้วยการพัฒนาคุณภาพของคนในท้องถิ่นให้มีคุณภาพโดยการจัดการศึกษาตลอดชีวิต ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย เพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้มีโอกาสเรียนรู้ตลอดชีวิต แต่จากสภาพความเป็นจริงโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ให้ความสำคัญต่อการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นเท่าที่ควร การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ขึ้นอยู่กับผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทในระดับต่ำ หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดมีผู้บริหารที่ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา คุณภาพการศึกษาก็จะอยู่ในระดับสูง ในทางตรงกันข้าม หากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแห่งใดมีผู้บริหารที่ไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา คุณภาพการศึกษาก็จะอยู่ในระดับต่ำ ยิ่งไปกว่านั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เคยมีคุณภาพการศึกษาสูง เพราะผู้บริหารท้องถิ่นให้ความสำคัญกับการศึกษา แต่เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารท้องถิ่นใหม่ ซึ่งไม่ให้ความสำคัญต่อการจัดการศึกษา ก็จะทำให้คุณภาพการศึกษาลดลง หากปล่อยให้คุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นลงตามตัวผู้บริหารท้องถิ่น ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องหันมาเร่งพัฒนาโรงเรียนในสังกัดให้มีความสามารถในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2558 : 37-38)

โรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้สมัครเข้าร่วมโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2552 จนถึงปัจจุบัน รวมระยะเวลา 7 ปี โดยการส่งเสริมและสนับสนุนของกองการศึกษา เทศบาลเมืองแพร่ ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัด ตามแนวนโยบายของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา คือ 1) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความเข้มแข็งจนสามารถเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาของโรงเรียน เพื่อโรงเรียนสามารถจัดการศึกษาสอดคล้องกับความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น 2) โรงเรียนจัดการเรียนการสอนทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและได้รับการพัฒนาหรือส่งเสริมให้มีความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อนำไปสู่การประกอบอาชีพได้ 3) โรงเรียนจัดฝึกอบรมตามความต้องการของเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น ให้มีความรู้ มีทักษะ หรือมีอาชีพที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นได้ หรือมุ่งสู่การสร้างวิสาหกิจชุมชน 4) โรงเรียนจัดหาและให้บริการแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายตามความต้องการและตามศักยภาพของเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น ให้มีความรู้ มีทักษะ หรือมีอาชีพที่สามารถดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นได้

อย่างไรก็ตาม กระบวนการดำเนินโครงการนั้นจำเป็นต้องมีการติดตามหรือศึกษาประเมินผลการดำเนินโครงการ เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการเลือกดำเนินโครงการในปีงบประมาณต่อไป พัฒนาปรับปรุงแก้ไขโดยต้องทำการประเมินให้ครอบคลุมจากข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ประกอบกัน เช่น ด้านตัวป้อน กระบวนการ ผลผลิต ผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายทอดส่งต่อของโครงการที่เกิดขึ้น ตลอดจนความพึงพอใจต่อกิจกรรมในโครงการในปีงบประมาณปัจจุบัน ต้องศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการดำเนินโครงการจากบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อให้ได้รับทราบข้อมูลที่แท้จริงในด้านข้อดี ข้อเสีย ข้อบกพร่อง จากการประเมินในแต่ละขั้นตอน ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะรองผู้อำนวยการสถานศึกษาฝ่ายแผนงานและงบประมาณ โรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่รับผิดชอบโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ จึงมีความสนใจที่จะศึกษาและประเมินผลการดำเนินโครงการในโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 ว่าจะมีผลเป็นอย่างไร ข้อมูลที่ได้จากการประเมินโครงการฯ ดังกล่าวสามารถนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงโครงการให้มีความสมบูรณ์ในการดำเนินงานมากยิ่งขึ้นในปีงบประมาณต่อไปอย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ ในด้านบริบทและปัจจัยนำเข้า
2. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ ในด้านกระบวนการ
3. เพื่อประเมินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ ในด้านผลผลิต ผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายทอดส่งต่อ
4. เพื่อประเมินความพึงพอใจต่อกิจกรรมในโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่

วิธีดำเนินการวิจัย

การประเมินโครงการในครั้งนี้ เป็นการประเมินโดยประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมิน CIPP Model ของแดเนียล สตัฟเฟิลบีม (Daniel L. Stufflebeam, 2007: 261-265) และส่วนต่อขยาย CIPPIEST Model ของมาเรียม นิลพันธุ์ (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553) ซึ่งผู้ประเมินได้ดำเนินการประเมินตามขั้นตอน ได้แก่

บริบท ซึ่งประกอบด้วย สภาพปัญหาของโรงเรียนที่เกิดขึ้นก่อนการดำเนินการ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์กับนโยบาย ยุทธศาสตร์ของโรงเรียน บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียน หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีในท้องถิ่น สภาพแวดล้อมและวิถีชีวิตในชุมชน ความต้องการ ความสนใจของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน

ปัจจัยนำเข้า ซึ่งประกอบด้วย ทรัพยากรที่นำมาใช้ในการดำเนินการโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านการบริหารจัดการ ด้านกายภาพ และสิ่งแวดล้อม

กระบวนการ ซึ่งประกอบด้วย ประสิทธิภาพของการวางแผน การดำเนินงานตามแผน การนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผล ตลอดจนปรับปรุงแก้ไข ในการดำเนินการโครงการพัฒนาการบริหาร จัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียน เทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่

ผลผลิต ซึ่งประกอบด้วย ผลที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ ในด้านการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการศึกษา ในระบบ ด้านการจัดการศึกษานอกระบบ และด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

ผลกระทบ ซึ่งประกอบด้วย ผลที่นอกเหนือจากวัตถุประสงค์ของโครงการพัฒนาการบริหาร จัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียน เทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ ประกอบด้วย การยอมรับของชุมชน รางวัล ชื่อเสียง เกียรติยศ ของโรงเรียน

ประสิทธิผล ซึ่งประกอบด้วย ระดับความสำเร็จที่เกิดขึ้นตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ในการพัฒนาโรงเรียน ด้านการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ด้านการจัดการศึกษาในระบบ ด้านการจัดการศึกษานอกระบบ และด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย

ความยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วย ความรู้ความสามารถในการนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับ ไปใช้ในชีวิตจริง ซึ่งสามารถนำมาวิเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

การถ่ายทอดส่งต่อ ซึ่งประกอบด้วย ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนและผู้เกี่ยวข้อง ในการถ่ายทอด ความรู้ หรือขยายองค์ความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ความพึงพอใจต่อโครงการ ประชากรที่ใช้ในการประเมินครั้งนี้คือ บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การดำเนินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียน เป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2559 จำนวน 1,275 คน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เลือกและสุ่มจากประชากร จำนวนทั้งสิ้น 567 คน ประกอบด้วย

ตารางที่ 1 ผู้ให้ข้อมูลและเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้ให้ข้อมูล	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ด้านบริบท (C)	ด้านปัจจัยนำเข้า (I)	ด้านกระบวนการ (P)	ด้านผลผลิต (P)	ด้านผลกระทบ (I)	ด้านประสิทธิภาพ (E)	ด้านความยั่งยืน (S)	ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (T)	ความพึงพอใจต่อกิจกรรม	เครื่องมือที่ใช้ประเมิน
1. ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	5	5	✓	✓		✓	✓				✓	แบบสัมภาษณ์ (ฉบับที่ 1)
2. ผู้บริหารสถานศึกษา	5	5	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	แบบสัมภาษณ์ (ฉบับที่ 2)
3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	15	14	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	แบบสอบถาม (ฉบับที่ 1, 2, 3)
4. บุคลากรครู	81	67	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	แบบสอบถาม (ฉบับที่ 1, 2, 3)
5. บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน	16	15			✓	✓	✓				✓	แบบสอบถาม (ฉบับที่ 4, 5)
6. นักเรียน	574	228				✓	✓				✓	แบบสอบถาม (ฉบับที่ 6)
7. ผู้ปกครองนักเรียน	574	228				✓	✓				✓	แบบสอบถาม (ฉบับที่ 6)
8. ผู้แทนชุมชน	5	5				✓	✓				✓	แบบสัมภาษณ์ (ฉบับที่ 3)
รวม	1,275	567										

ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรครู บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้แทนชุมชน ซึ่งเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน ประกอบด้วย แบบสอบถาม จำนวน 6 ฉบับ และแบบสัมภาษณ์ จำนวน 3 ฉบับ วิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอข้อมูลในรูปของตารางประกอบคำบรรยาย ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา แล้วนำเสนอเป็นความเรียง

ผลการวิจัย

ผลการประเมิน จากการวิเคราะห์ข้อมูลสามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านบริบท (Context) ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรครู ในด้านบริบทก่อนการดำเนินโครงการ แสดงผลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรครูในด้านบริบทก่อนการดำเนินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการโครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการ ความสนใจของผู้ปกครองและชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางคือ โครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น

ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรครู ในด้านปัจจัยนำเข้ก่อนการดำเนินโครงการ แสดงผลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.60$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ และมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการโครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครอง และชุมชน ($\bar{X} = 4.44$, $SD = 0.77$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ โครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.38$)

ด้านกระบวนการ (Process) ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานบุคลากรครู และบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอนในด้านกระบวนการในการดำเนินโครงการ แสดงผลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.91$, $SD = 0.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการผู้บริหารและบุคลากรครูมีวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับวิถีชุมชน ($\bar{X} = 4.42$, $SD = 0.50$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีงบประมาณเพียงพอในการดำเนินกิจกรรม ($\bar{X} = 3.51$, $SD = 0.88$)

ด้านผลผลิต (Product) ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรครู บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ในด้านผลผลิตจากการดำเนินโครงการ แสดงผลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ มีความคิดเห็น

อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.83$, $SD = 0.72$) โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการมีการดำเนินกิจกรรมตามระยะเวลา ในปฏิทินการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.18$, $SD = 0.74$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการประชุมเพื่อกำหนด บทบาทหน้าที่ในแต่ละกิจกรรมและมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบได้อย่างชัดเจน ($\bar{X} = 3.61$, $SD = 0.67$)

ด้านผลกระทบ (Impact) ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรครู บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ในด้านผลกระทบจากการดำเนินโครงการ แสดงผลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.88$, $SD = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการมีการ จัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการของนักเรียน ($\bar{X} = 4.30$, $SD = 0.73$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 3.50$, $SD = 0.56$)

ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และบุคลากรครู ในด้านประสิทธิผลจากการดำเนินโครงการ แสดงผลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.90$, $SD = 0.73$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการนักเรียน ครูผู้บริหาร และโรงเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันจากกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับเทศบาล จังหวัด ภูมิภาค และระดับประเทศ ($\bar{X} = 4.17$, $SD = 0.69$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือ และมีส่วนร่วมในกิจกรรม ($\bar{X} = 3.58$, $SD = 0.63$)

ด้านความยั่งยืน (Sustainability) ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และบุคลากรครู ในด้านความยั่งยืนในการดำเนินโครงการ แสดงผลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน พบว่า ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.97$, $SD = 0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการระดับ ความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมในด้านการจัดการศึกษาในระบบ ($\bar{X} = 4.41$, $SD = 0.79$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ระดับความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมในด้านการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.60$, $SD = 0.61$)

ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานและบุคลากรครู ในด้านการถ่ายทอดส่งต่อในการดำเนินโครงการ แสดงผลด้วยค่าเฉลี่ยและ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ในภาพรวมผ่านเกณฑ์การประเมิน โดยมีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก (

$\bar{X} = 3.93$, $SD = 0.72$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการมีการประชาสัมพันธ์ผลการจัดกิจกรรมผ่านวารสารประชาสัมพันธ์โรงเรียน เว็บไซต์ของโรงเรียน และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ($\bar{X} = 4.40$, $SD = 0.70$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีการรายงานข้อมูลผลการจัดกิจกรรมไปยังหน่วยงานต้นสังกัด ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.63$)

ข้อมูลด้านความพึงพอใจต่อโครงการ ข้อมูลความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน บุคลากรครู บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ แสดงผลด้วยค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานพบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$, $SD = 0.66$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการ ความพึงพอใจต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ($\bar{X} = 4.16$, $SD = 0.81$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ความพึงพอใจต่อกิจกรรมอบรมสัมมนาคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ($\bar{X} = 3.52$, $SD = 0.56$)

อภิปรายผล

จากการประเมินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ด้านบริบท (Context) ก่อนการดำเนินโครงการพบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรครูในด้านบริบทก่อนการดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก ซึ่งเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการโครงการมีความสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางคือ โครงการมีความเหมาะสมสอดคล้องกับแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่น ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากทุกฝ่ายในโรงเรียนมีการประชุม วางแผนในการกำหนดยุทธศาสตร์พันธกิจ เป้าหมาย วัตถุประสงค์ในการดำเนินโครงการของโรงเรียนมีแผนยุทธศาสตร์และมีโครงการกิจกรรมรองรับ มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน เนื่องจากการดำเนินการสร้างความรู้ทักษะที่จำเป็นในการดำรงชีวิต มีความเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ของโรงเรียน สอดคล้องกับจุฬารัตน์ ฤทธิพันธ์รักษ์ (2557) ได้ทำการประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) โรงเรียนเทศบาล 7 รถไฟสงเคราะห์ ผลการประเมินพบว่า ด้านสภาวะแวดล้อมโดยภาพรวมมีผลการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก การกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาของท้องถิ่น และยุทธศาสตร์ของโรงเรียน

2. ด้านปัจจัยนำเข้า (Input) พบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และบุคลากรครูในด้านปัจจัยนำเข้าก่อนการดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ปัจจัยนำเข้า ในด้านการบริหารจัดการพบว่า โรงเรียนมีวิสัยทัศน์ ปรัชญา พันธกิจ เป้าหมายแผนกลยุทธ์ที่มีจุดเน้น ในการบริหารจัดการศึกษาโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น มีการกำหนดแนวทางการบริหาร ตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามแผนที่วางไว้ มีวิสัยทัศน์สอดคล้องกับนโยบาย SBMLD ที่เป็นเช่นนี้เพราะผู้บริหารสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในหลักการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ในการพัฒนาท้องถิ่น มีการกำหนดแนวทางการบริหารตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ตามแผนที่วางไว้ มีวิสัยทัศน์สอดคล้องกับนโยบาย SBMLD คือ พัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่มีหลากหลาย บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งการที่โรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดงได้พัฒนาศักยภาพผู้เรียนที่มีหลากหลาย บนพื้นฐานเศรษฐกิจพอเพียง โรงเรียนได้แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการดำเนินงานและ มีการบริหารการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องอย่างสม่ำเสมอ ได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่ายเครือข่ายท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการดำเนินการโครงการทุกกิจกรรม ทั้งสมาชิก ชุมชน เครือข่ายชุมชน เครือข่ายโรงเรียนในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดแพร่ โรงเรียน มีการเปิดโอกาสให้รับฟังข้อเสนอแนะจากการประเมินผลโดยฝ่ายบริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา มีการประชุม และให้เสนอแนะแนวทางในการดำเนินงานเพื่อให้ปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียน มีการประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงมีความพร้อมในการดำเนินการขับเคลื่อน โครงการให้ประสบผลสำเร็จ สอดคล้องกับสุเมธ จันทร์เจื้อจุน (2557) ได้ทำการศึกษาในเรื่อง การประเมิน โครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านชุกกุ่ม) อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งการศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสม ด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ในการดำเนินโครงการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านชุกกุ่ม) อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นโครงการเกี่ยวกับความพร้อมหรือความเพียงพอ เกี่ยวกับบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ระยะเวลา และการจัดการตามความคิดเห็น ของครู พบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความ เหมาะสมอยู่ในระดับมากและมากที่สุดผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

3. ด้านกระบวนการ (Process) พบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษา บนพื้นฐานบุคลากรครู และบุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอนในด้านกระบวนการในการดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย สูงสุดในรายการมีการดำเนินกิจกรรมตามระยะเวลาในปฏิทินการดำเนินงาน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

ซึ่งอยู่ในระดับมาก คือมีการประชุมเพื่อกำหนดบทบาทหน้าที่ในแต่ละกิจกรรมและมอบหมายงานให้ผู้รับผิดชอบได้อย่างชัดเจน ในด้านการวางแผน มีการวางแผนการดำเนินกิจกรรมตามโครงการร่วมกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนทุก ๆ ฝ่าย ที่เป็นเช่นนี้เพราะในการกำกับติดตามผลการดำเนินงานกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดงและสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้รับการติดตามตรวจสอบจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในรูปแบบคณะกรรมการจากหลาย ๆ ฝ่าย จึงมีการทบทวน ติดตามแก้ไขปัญหา และรายงานผลอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอเพื่อปรับปรุงและพัฒนางาน สอดคล้องกับสุเมธ จันทรเจื้อจุน (2557) ได้ทำการศึกษาในเรื่อง การประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านชุกกลุ่ม) อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ซึ่งการศึกษาค้นคว้ามีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินความเหมาะสมด้านสภาวะแวดล้อม ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ในการดำเนินโครงการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านชุกกลุ่ม) อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการโครงการเกี่ยวกับความพร้อมหรือความเพียงพอในการดำเนินโครงการในด้านการเตรียมการ การดำเนินการ การวัดประเมินผล ตามความคิดเห็นของครูพบว่าโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากและมากที่สุด ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด และสอดคล้องกับวราศิน ดาศรี (2557) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) โรงเรียนเทศบาลเมืองท่าบ่อ (ท.1) สังกัดเทศบาลเมืองท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย ซึ่งผลการวิจัยพบว่า ผู้ประเมินมีความคิดเห็นว่ามีเหมาะสมในระดับมากและมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านกระบวนการเหมาะสมในระดับมาก

4. ด้านผลผลิต (Product) พบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรครู บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ในด้านผลผลิต ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก อย่างไรก็ตาม ถ้าคณะกรรมการสถานศึกษาเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา จะทำให้การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหา และการสนองตอบความต้องการของท้องถิ่นนั้น ๆ ได้อย่างแท้จริง สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2558 : 6) ที่กล่าวว่า หลักการสำคัญในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วยหลักการเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

5. ด้านการจัดการศึกษาในระบบพบว่า มีการสำรวจความต้องการของนักเรียนทุกชั้นเรียน ในช่วงเดือนพฤษภาคมและเดือนพฤศจิกายน เพื่อจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมและ/หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการของนักเรียนตามหลักการของหลักสูตรสถานศึกษา มีการจัดทำรายวิชาเพิ่มเติมและ/หรือกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพที่หลากหลายตามความต้องการของนักเรียน

ส่งเสริมความเป็นเลิศผู้เรียนในด้านกีฬา วิชาการ ศิลปะ การวาดภาพ และกิจกรรม มีการจัดสาระการเรียนรู้เพิ่มเติมตามความต้องการของนักเรียน แต่บางสาระการเรียนรู้ไม่สามารถจัดได้ เนื่องจากมีอุปสรรคด้านบุคลากร มีการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนตามความต้องการของนักเรียน มีการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาปฐมวัย และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานจากหน่วยงานต้นสังกัดโดยการประเมินไตรภาคี จากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และผู้บริหารสถานศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ของปีการศึกษา มีการประเมินคุณภาพภายนอกในรอบที่ 3 ผ่านเกณฑ์การประเมินของ สมศ. ในระดับดี และระดับดีมาก

6. ด้านการจัดการศึกษานอกระบบพบว่า มีการสำรวจความต้องการฝึกอบรม (training needs) ของเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น โดยใช้แบบสอบถาม โดยผ่านทางคณะกรรมการชุมชน มีการจัดหลักสูตรการฝึกอบรมเพื่อตอบสนองตามความต้องการของเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น โดยมีการจัดหลักสูตรฝึกอบรมอาชีพพิเศษ และอบรมทักษะทางด้านกีฬา และดำเนินการอย่างต่อเนื่องที่เป็นเช่นนี้เพราะทางโรงเรียนได้ทำการสำรวจความต้องการในการเรียนรู้ หรือความต้องการในการฝึกอบรม (training needs) ของเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น โรงเรียนจัดการฝึกอบรมให้ความรู้ตามความต้องการนั้น ๆ (ซึ่งจะดำเนินการจัดเองหรือประสานหน่วยงานอื่นให้มาดำเนินการจัดก็ได้) เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพของแต่ละคน จนสามารถนำทรัพยากรหรือวัตถุดิบในท้องถิ่นมาประกอบอาชีพได้ สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2558 : 6) ที่กล่าวว่า หลักการสำคัญในการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย การจัดการศึกษานอกระบบ (เป็นการให้ความรู้ ซึ่งต้องมีการวัดและประเมินผล ผู้ที่สอบผ่านจะได้รับวุฒิบัตร)

7. ด้านการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยพบว่า มีการสำรวจความต้องการใช้แหล่งเรียนรู้ มีการจัดหาและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ มีการส่งเสริม สนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้เพื่อ พัฒนาอาชีพที่หลากหลายตามความต้องการของเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น เช่น การจัดแหล่งเรียนรู้เรื่องยาเสพติด ศูนย์ส่งเสริมการเล่นกีฬาและการออกกำลังกาย มีการจัดหาวิทยากรที่มีความสามารถเฉพาะด้านมาฝึกอบรมให้ความรู้กับนักเรียน มีการสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายทั้งภายในและนอกสถานศึกษา ซึ่งโรงเรียนทำการสำรวจความต้องการในการเรียนรู้ของเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่น โรงเรียนจัดหาแหล่งเรียนรู้ให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนที่ต้องการ เพื่อมุ่งพัฒนาศักยภาพเด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพของแต่ละคน จนสามารถนำทรัพยากรหรือวัตถุดิบในท้องถิ่นมาประกอบอาชีพได้ การจัดการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยที่เป็นการส่งเสริมอาชีพให้แก่เด็ก เยาวชน และประชาชนในท้องถิ่นได้มีความรู้สำหรับใช้

ในการประกอบอาชีพ สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2558 : 6) ที่กล่าวว่า การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นการจัดการศึกษาตามอัธยาศัยและความต้องการของแต่ละบุคคล ไม่มีการวัดและประเมินผลเพื่อมอบวุฒิบัตร

8. ด้านผลกระทบ (Impact) พบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรครู บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน ในด้านผลกระทบจากการดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการนักเรียน ครู ผู้บริหาร และโรงเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันจากกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับเทศบาล จังหวัด ภูมิภาค และระดับประเทศ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชน ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในกิจกรรม เด็ก เยาวชน และประชาชนในชุมชน ให้ความร่วมมือและมีส่วนร่วมในกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ โรงเรียนมีชื่อเสียง ผู้ปกครองจำนวนมากต้องการส่งบุตรหลานเข้ามาเรียนจำนวนมากเกินจำนวนที่โรงเรียนจะรับได้ ผู้ปกครองยินดีให้ความร่วมมือ สนับสนุนในการทำกิจกรรมกับทางโรงเรียนในทุก ๆ ด้าน นักเรียน ครู ผู้บริหาร และโรงเรียนได้รับรางวัลจากการประกวดแข่งขันจากกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระดับเทศบาล จังหวัด ภูมิภาค และระดับประเทศในทุก ๆ ด้าน ที่เป็นเช่นนี้เพราะมีการเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ได้แก่ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียน ครูอาจารย์ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง นักเรียน ตลอดจนสมาชิกชุมชน และองค์กรอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน ส่งผลให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการจัดการศึกษาที่สูงขึ้น สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2554 : 19) ที่กล่าวว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานเป็นการบริหารโรงเรียนที่มีความสอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน

9. ด้านประสิทธิผล (Effectiveness) พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรครู ในด้านประสิทธิผลจากการดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการระดับความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมในด้านการจัดการศึกษาในระบบ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ระดับความสำเร็จของการดำเนินกิจกรรมในด้านการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การดำเนินกิจกรรมในด้านการพัฒนาคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง ได้รับความร่วมมือจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมากกว่าร้อยละ 80 การดำเนินกิจกรรมในด้านการจัดการศึกษาในระบบประสบผลสำเร็จทุก ๆ ด้าน โดยสังเกตจากรางวัลต่าง ๆ ที่โรงเรียนได้รับและผลการประเมินต่าง ๆ การดำเนินกิจกรรมในด้านการจัดการศึกษานอกระบบประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่งแต่ไม่มาก เพราะกลุ่มเป้าหมายเป็นเยาวชนและประชาชน ซึ่งร่วมตัวกันได้ยาก การทำหลักสูตรต่อเนื่องดำเนินไปได้ยาก ด้วยสภาพเศรษฐกิจและสังคม แต่ถือเป็นโอกาสดีที่ชุมชน ผู้ปกครอง และนักเรียนได้เข้ามาร่วมแลกเปลี่ยน

เรียนรู้ซึ่งกันและกัน อย่างไรก็ตาม การดำเนินกิจกรรมในด้านการจัดการศึกษาตามอธยาศัยยังไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร เพราะการดำเนินการด้านอาชีพสู่การจัดตั้งวิสาหกิจชุมชน เกินอำนาจหน้าที่ของสถานศึกษา และชุมชนที่โรงเรียนตั้งอยู่เป็นชุมชนเมือง การรวมตัวเกิดขึ้นได้ยาก และมีหน่วยงานดำเนินการซ้ำซ้อนกัน จึงเป็นอุปสรรคในการดำเนินงาน

10.ด้านความยั่งยืน (Sustainability) พบว่า ความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และบุคลากรครู ในด้านความยั่งยืนในการดำเนินโครงการพบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรครู ในด้านความยั่งยืนในการดำเนินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมมีความสุข สนุกสนานที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การดำเนินการจัดกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทิน การดำเนินงานมีความต่อเนื่องสม่ำเสมอ การดำเนินการจัดกิจกรรมเป็นไปตามปฏิทินการดำเนินงาน มีความต่อเนื่องสม่ำเสมอตามปฏิทินที่กำหนดไว้ ผู้มีส่วนร่วมในกิจกรรมมีความสุข สนุกสนานที่ได้ทำกิจกรรมร่วมกัน กิจกรรมส่งเสริมให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ได้จริง เช่น การฝึกทำขนม การเล่นเกม ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในกิจกรรมสามารถพัฒนางาน พัฒนานวัตกรรมใหม่ ๆ อย่างสร้างสรรค์ โดยใช้ฐานความรู้ ความเข้าใจที่ได้รับ เอาไปต่อยอด นำไปพัฒนาเป็นอาชีพในอนาคต ทั้งนี้เป็นเพราะการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนส่งผลต่อผลลัพธ์ของการบริหาร โดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นคือ ประชาชนในท้องถิ่นเป็นคนดี มีอาชีพสุจริต ก่อเกิดวิสาหกิจชุมชน ด้วยความยั่งยืน สามารถดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นได้อย่างมีความสุข สอดคล้องกับกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น (2558 : 6) กล่าวว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นเป็นการบริหารจัดการศึกษาที่ใช้โรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นแหล่งเรียนรู้สำหรับจัดการศึกษาตลอดชีวิต ทั้งการศึกษาในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้เต็มตามศักยภาพ มุ่งสู่ความเป็นเลิศตามอัจฉริยภาพ

11. ด้านการถ่ายทอดส่งต่อ (Transportability) พบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรครู ในด้านการถ่ายทอดส่งต่อในการดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เพราะมีการประชาสัมพันธ์ผลการจัดกิจกรรมผ่านวารสารประชาสัมพันธ์โรงเรียน เว็บไซต์ของโรงเรียน และสื่อออนไลน์ต่าง ๆ

12. ข้อมูลด้านความพึงพอใจต่อโครงการพบว่า ระดับความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน บุคลากรครู บุคลากรฝ่ายสนับสนุนการสอน นักเรียน และผู้ปกครองนักเรียน เกี่ยวกับความพึงพอใจต่อการดำเนินโครงการ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า

มีความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุดในรายการ ความพึงพอใจต่อกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ซึ่งอยู่ในระดับปานกลางคือ ความพึงพอใจต่อกิจกรรมอบรมสัมมนา คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้บริหารสถานศึกษาและผู้แทนชุมชน ส่วนใหญ่มีความพึงพอใจในภาพรวมอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุดในทุก ๆ กิจกรรม เนื่องจากสามารถช่วยส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจ ในบทบาทหน้าที่ในการมีส่วนร่วมจัดการศึกษา มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ในกิจกรรมที่ดำเนินอยู่ ส่งเสริมอัจฉริยภาพของนักเรียนตามความถนัดและความสนใจ ซึ่งกิจกรรมที่ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่พึงพอใจมากที่สุดคือ กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนสู่ความเป็นเลิศ ที่เป็นเช่นนี้เพราะการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่นด้วยการจัดการศึกษาตลอดชีวิต เป็นการจัดการศึกษาที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหาและตอบสนองความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น ทำให้ประชาชนในท้องถิ่นเป็นคนดี มีอาชีพสุจริต สามารถดำรงชีวิตอยู่ในท้องถิ่นได้อย่างมีความสุข ครอบครัวอบอุ่น และชุมชนเข้มแข็ง สามารถขับเคลื่อนพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้าต่อไป เป็นไปตามเจตนารมณ์ของนโยบายการจัดการศึกษาชาติ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สอดคล้องกับสุเมธ จันทรเจื้อจุน (2557) ได้ทำการศึกษาในเรื่องการประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านซูกุ่ม) อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี ผลการศึกษาพบว่า ผลการประเมินความพึงพอใจตามความคิดเห็นของครู โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ผลการประเมินความพึงพอใจ ตามความคิดเห็นของนักเรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด ผลการประเมินความพึงพอใจ ตามความคิดเห็นของผู้ปกครองนักเรียน โดยภาพรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนด

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการประเมินไปใช้

1. รายงานการประเมินโครงการเรื่องโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ของโรงเรียนเทศบาลวัดเหมืองแดง เทศบาลเมืองแพร่ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับชุมชนที่มีสภาพบริบท แหล่งเรียนรู้ และมีทรัพยากรทางการศึกษา ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ตลอดชีวิตของคนในชุมชน

2. การดำเนินโครงการต้องอาศัยเวทีในการประชุม เสวนา แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหา และความต้องการของคนในชุมชน ที่สอดคล้องกับสภาพบริบทของชุมชนที่กระทำอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ซึ่งจะส่งผลกระทบยาวต่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนในอนาคต

ข้อเสนอแนะเพื่อการประเมินในครั้งต่อไป

1. ควรมีการประเมินติดตามพฤติกรรมของผู้เข้าร่วมกิจกรรมภายหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ ในด้านการประยุกต์ใช้ความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ในโครงการ

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบผลการดำเนินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น กับโรงเรียนอื่น ๆ ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. ควรหาแนวทางการพัฒนารูปแบบการดำเนินโครงการพัฒนาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น ในการประยุกต์ใช้เพื่อยกระดับการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา

4. ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่เป็นแรงจูงใจในการส่งเสริมให้ประชาชนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการจัดการศึกษาโดยใช้การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม

รายการอ้างอิง

- กรมพล.เพิ่มผล. (2554). *การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของครูในโรงเรียนเทศบาลสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดปทุมธานี*. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารการศึกษา, คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553)*. กรุงเทพมหานคร : สกยบุงส์.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2558). *คู่มือประเมินการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร : กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย.
- จุฬารัตน์ ฤทธิพิณธรัภ. (2557). *การประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) โรงเรียนเทศบาล 7 รถไฟสงเคราะห์ อุดรธานี : โรงเรียนเทศบาล 7 รถไฟสงเคราะห์ เทศบาลนครอุดรธานี*.
- มาเรียม นิลพันธ์. (2553). *การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร*.
- วราสิน ดาศรี. (2557). *การประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) โรงเรียนเทศบาลเมืองท่าบ่อ (ท.1) สังกัดเทศบาลเมืองท่าบ่อ จังหวัดหนองคาย*. หนองคาย : โรงเรียนเทศบาลเมืองท่าบ่อ (ท.1) สังกัดเทศบาลเมืองท่าบ่อ.
- สุเมธ จันทร์เจื้อจ. (2557). *การประเมินโครงการการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น (SBMLD) ของโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านซุกกุ่ม) อำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี*. กาญจนบุรี : โรงเรียนเทศบาล 4 บ้านซุกกุ่ม สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองกาญจนบุรี.
- สุวรรณ พินตานนท์ และกาญจนา วัฒนสุนทร. (ม.ป.ป.). *การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานในการพัฒนาท้องถิ่น*. กรุงเทพมหานคร : เอ็ดดูมิเดีย คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย).